

ivàlua ✓

Institut Català d'Avaluació
de Polítiques Públiques

Xarxa d'Habitatges d'Inclusió de Barcelona

Un espai de coordinació per a les entitats que gestionen habitatges d'inclusió

Nom de la iniciativa

Xarxa d'Habitatges d'Inclusió de Barcelona

Iniciativa impulsada per
**Acord Ciutadà per a una
Barcelona Inclusiva**

Àmbit

Habitatge

Tipus d'avaluació

Necessitats

Objectiu

**Conèixer millor l'ús que s'està
fent dels habitatges d'inclusió
de Barcelona i avançar cap
a una proposta de serveis
que s'ajusti a les necessitats
socials existents**

Període d'anàlisi

2019

Avaluació encarregada per
**Àrea de Drets Socials de
l'Ajuntament de Barcelona**

Avaluació realitzada per
Ivàlua

Analistes

**Marçal Farré Ribas i Anna
Segura Lladó**

El 2010 va néixer la Xarxa d'Habitatges d'Inclusió de Barcelona (XHIB) amb la voluntat d'esdevenir un espai de reflexió i coordinació pel conjunt d'entitats socials dedicades a la inclusió residencial. L'objectiu de la Xarxa és guiar accions conjuntes que proporcionin una visió global dels recursos residencials dedicats a habitatges d'inclusió de la ciutat i contribueixin a la dignificació i normalització de les persones que viuen en habitatges d'inclusió.

L'any 2020 s'ha realitzat la segona edició de l'avaluació de necessitats de la XHIB.

Aquesta permet veure l'evolució d'alguns aspectes rellevants respecte la primera avaluació, realitzada l'any 2018. Entre les principals diferències s'observa l'augment de la proporció d'unitats de convivència plenament autònomes, de la mà del perllongament del temps d'estada mitjà als habitatges de la xarxa.

Una part important de les persones usuàries dels habitatges d'inclusió no tenen el perfil de la població objectiu.

Concretament, representen el 39,5% de les unitats de convivència. La major part d'aquestes tenen plena

autonomia però ingressos insuficients per accedir a un habitatge de mercat.

Un 9,7% de les unitats plenament autònomes tenen recursos suficients per accedir a un lloguer a preu de mercat.

Tanmateix, la majoria no poden fer una sortida segura ni reduint a una tercera part el cost de mercat de l'habitatge.

El 39,5% de les unitats de convivència ateses no compleixen amb el perfil de població objectiu.

Policy Brief

Problemàtica i intervenció

Els habitatges d'inclusió són un recurs adreçat a persones amb dificultats per accedir a un habitatge que a la vegada necessiten un suport o seguiment socioeducatiu.

Els habitatges d'inclusió

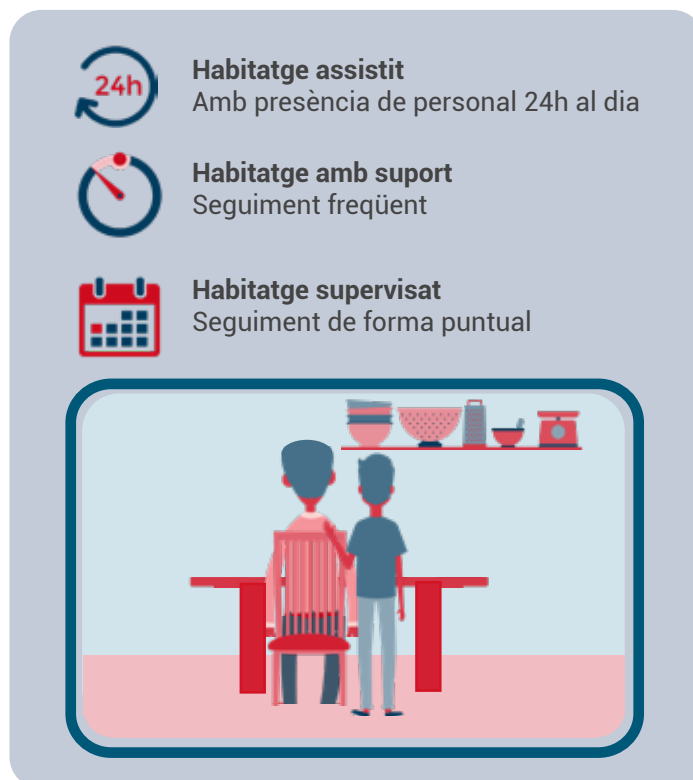
La XHIB defineix els habitatges d'inclusió com a "Habitatges de qualitat, temporals i adaptats en funció de les necessitats de la persona, unipersonals, familiars o compartits, que són gestionats per administracions públiques o per entitats sense afany de lucre que, en règim de lloguer o sota altres formes d'ocupació, es destinen a atendre persones o famílies en situació d'exclusió social que requereixen una atenció especial, per la qual cosa compten amb suport i seguiment socioeducatiu per tal d'afavorir la seva completa integració social."

Entre 2016 i 2019 les 46 entitats de la xarxa han passat de comptar amb 677 habitatges i 2510 places a fer-ho amb 809 habitatges i 3160 places.

Tipus d'habitatges d'inclusió

Hi ha diversos tipus d'habitatges d'inclusió segons la intensitat del suport socioeducatiu que ofereixen. La definició que s'ha consensuat de cadascun en el marc d'aquesta l'avaluació és:

- **Habitatge assistit:** habitatge amb presència de personal 24h, i en el que es presta suport i seguiment socioeducatiu a les persones usuàries de manera regular.
- **Habitatge amb suport:** habitatge en el que es presta suport i seguiment socioeducatiu de manera freqüent i regular, entenent per freqüent al menys un cop a la setmana.

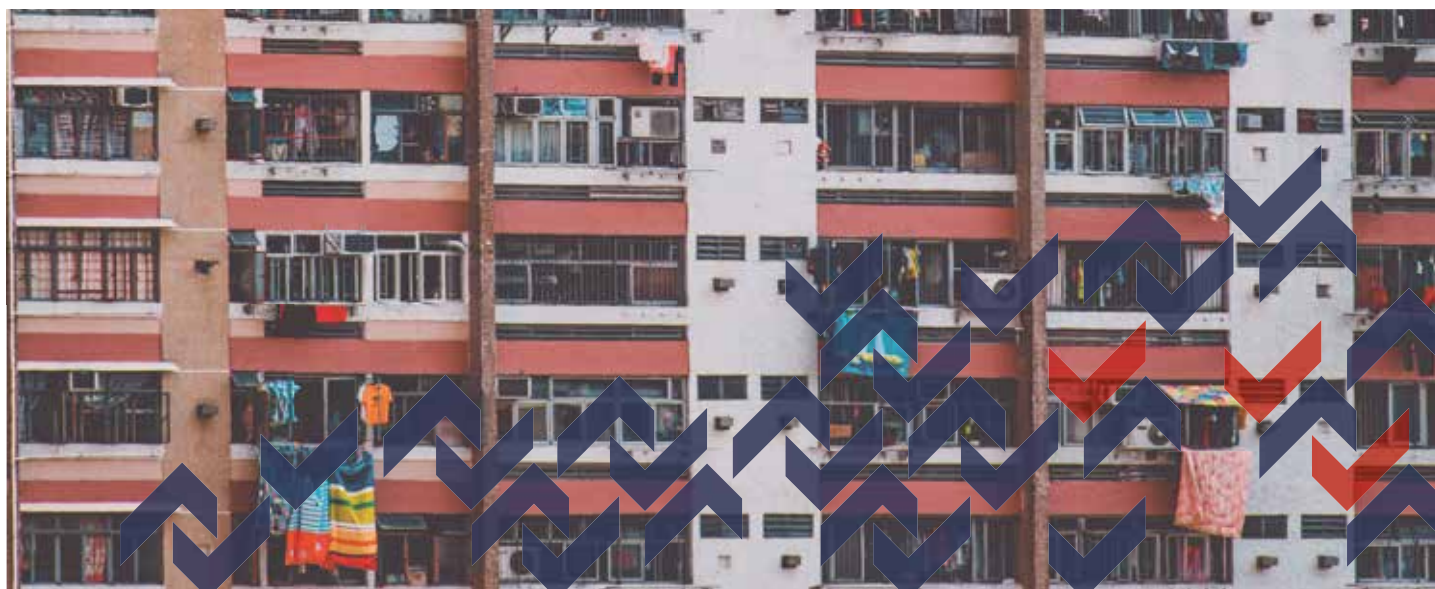

Habitatge assistit
Amb presència de personal 24h al dia

Habitatge amb suport
Seguiment freqüent

Habitatge supervisat
Seguiment de forma puntual

- **Habitatge supervisat:** habitatge pràcticament sense presència de personal i en el que únicament es fa seguiment socioeducatiu a les persones usuàries de forma puntual i espaiada, és a dir, menys d'un cop per setmana.

Avaluació i resultats

L'objectiu final d'aquesta avaluació de necessitats és comprovar si els recursos disponibles de la XHIB estan arribant a les persones que els necessiten. Per fer-ho, s'ha definit quina és la població diana dels habitatges d'inclusió i s'ha comparat amb la població que és atesa a la pràctica per la XHIB.

Quina és la població diana de la XHIB?

La població diana de la XHIB es defineix a partir de dos eixos d'exclusió:

- **Insuficiència de recursos econòmics o immobiliaris per accedir a un habitatge adequat.**

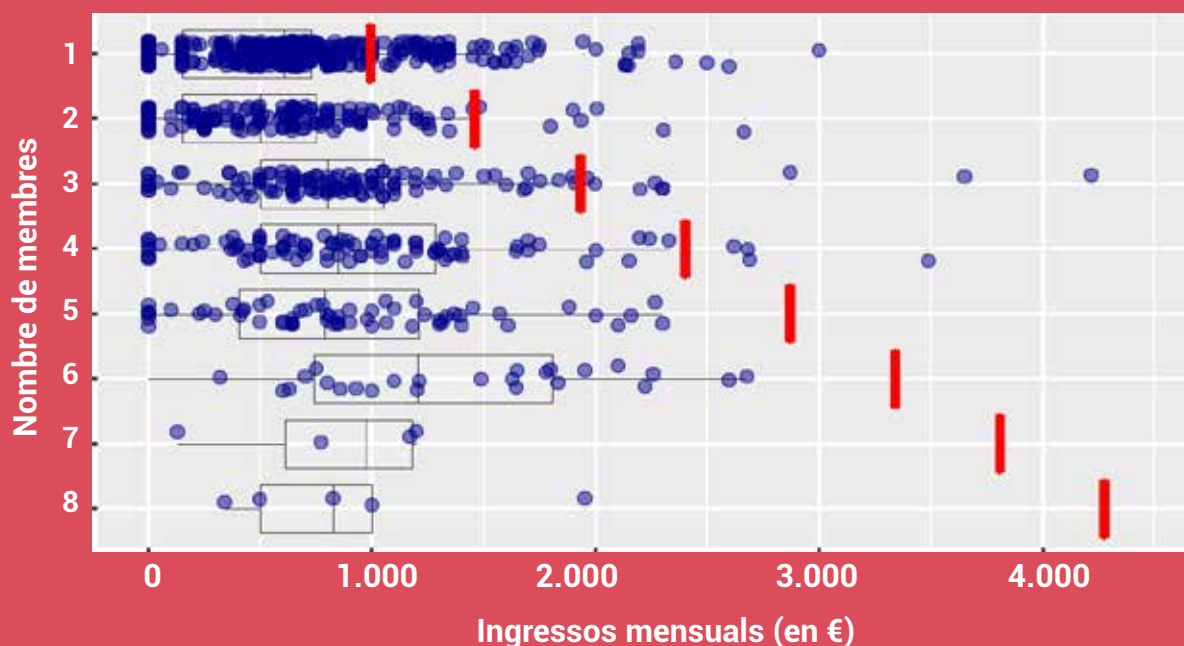
L'avaluació ha establert un cost de referència de l'habitatge de lloguer a Barcelona (12,76 €/m²). Juntament amb els costos de subministraments i els costos associats a les necessitats bàsiques, s'ha establert el llindar que determina, segons el nombre de membres de cada unitat de convivència, els recursos necessaris per accedir de forma segura a un habitatge adequat.

- **Manca d'autonomia o habilitats personals.**

La manca d'autonomia personal comporta la necessitat de disposar de suport o seguiment socioeducatiu per desenvolupar les tasques del dia a dia o assolir la plena autonomia.

Així, els habitatges d'inclusió a Barcelona haurien d'anar destinats a "persones o unitats de convivència que no tenen recursos econòmics i immobiliaris suficients per accedir a un habitatge adequat i que a més requereixen algun tipus de suport o seguiment per desenvolupar les tasques quotidianes o per assolir la plena autonomia".

Els habitatges d'inclusió a Barcelona haurien d'anar destinats a persones que no tenen recursos suficients per accedir a un habitatge adequat i que requereixen algun tipus de suport per assolir la plena autonomia

● Cada punt representa una unitat de convivència atesa per la XHIB

■ Llindar de suficiència de recursos

Quins perfils s'estan atenent des de la XHIB?

Per conèixer en quina mesura la XHIB focalitza els seus recursos en la població diana, s'ha realitzat una enquesta adreçada a les entitats. Els resultats mostren que:

- El 60,5% de les unitats de convivència ateses en habitatges d'inclusió per les entitats de la XHIB coincideixen amb el perfil de població diana.

Hi ha també un nombre important d'unitats de convivència que no compleixen les dues condicions de necessitat dels habitatges d'inclusió.

- El 29,9%, malgrat no disposar de recursos suficients per accedir a un habitatge, es troben en una situació d'autonomia que no requereix suport o seguiment socioeducatiu.

- El 6,4%, malgrat requerir un suport o seguiment socioeducatiu, disposen de recursos suficients per accedir a un habitatge.

- El 3,2%, es troben en una situació de plena autonomia i recursos suficients per fer una transició fora dels recursos de la XHIB.

Quin cost haurien de tenir els habitatges per ser assequibles?

Gairebé una tercera part de les unitats de convivència ateses per la XHIB es troben en una situació de plena autonomia però no poden accedir a un habitatge a preu de mercat.

D'aquestes, un 16,5% tindrien recursos suficients si el preu de lloguer es reduís a 7€/m², i el 27,3% si el preu fos de 4€/m². El 72,7% restant no podrien accedir de forma segura a un habitatge adequat ni tansols amb aquest darrer preu, que representa una tercera part del preu del mercat.

Gairebé una tercera part de les unitats de convivència ateses es troben en una situació de plena autonomia, però amb recursos insuficients per accedir a un habitatge a preu de mercat.

Quin és el perfil de necessitats de les unitats de convivència usuàries el 2019?

		- Recursos econòmics i immobiliaris +		
		Recursos insuficients sense potencial d'augmentar-los	Recursos insuficients però amb potencial d'augmentar-los	Recursos econòmics o immobiliaris suficients
+ Autonomia personal -	Requereix suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana i relacional	Població diana (60,5%)		Recursos suficients però manca d'autonomia (6,4%)
	Requereix suport per assolir la plena autonomia			
	Plena autonomia	Plena autonomia i manca de recursos (29,9%)	Plena autonomia i recursos suficients (3,2%)	

Aprentatges

Tenir un llenguatge compartit facilita el treball en xarxa

Tenir una estimació compartida sobre els costos d'habitatge i sobre què representa una sortida segura és clau per obtenir una visió conjunta de la focalització de la xarxa i proposar polítiques complementàries que millorin la problemàtica social.

Una part important de les unitats de convivència usuàries no compleixen amb el perfil de la població diana

Els habitatges d'inclusió estan donant resposta tant a casos d'exclusió social sense exclusió residencial com a casos d'exclusió residencial sense altres eixos d'exclusió social, ocupant places que podrien ser utilitzades per persones que es beneficiarien dels dos serveis oferts en el marc d'un habitatge d'inclusió: un habitatge i suport socioeducatiu.

Una proporció important de les unitats de convivència usuàries necessiten una solució d'habitatge assequible sense suport socioeducatiu

Una reducció del cost del lloguer podria representar una sortida segura per bona part de les persones usuàries de la XHIB, però no per a la majoria. Amb un preu de 4€/m² gairebé tres quarts parts de les unitats plenament autònomes continuen sense tenir recursos suficients per accedir a un habitatge adequat.

Recomanacions

Seguir avançant en compartir informació de forma sistemàtica

Seguir utilitzant les definicions de tipus d'habitatge i població diana que s'han consensuat en el marc d'aquesta avaluació i tractar d'avançar en definir de forma més objectiva les categories dins de l'eix d'autonomia personal. Això ha de permetre repensar en el paper dels habitatges d'inclusió i el seu encaix en el conjunt de polítiques públiques.

Impulsar vies de sortida dels habitatges d'inclusió cap a altres serveis

Promoure recursos que permetin sortides segures i adequades a les seves necessitats a aquelles unitats de convivència que han deixat d'encaixar amb la població diana. Això hauria de permetre millorar l'accés als habitatges d'inclusió dels col·lectius més vulnerables.

Debate quina resposta donar a les unitats amb plena autonomia i ingressos molt baixos

Si es volen promoure recursos d'habitatge que facilitin sortides dels habitatges d'inclusió de la xarxa, els costos d'aquests han de ser significativament més baixos al cost d'accedir a un habitatge adequat mitjançant el mercat de lloguer de Barcelona. Al mateix temps, però, és necessari facilitar que les persones usuàries de la xarxa incrementin els seus ingressos.

Podeu consultar l'informe complet a ivalua.cat